
Solid mester–svenn-etikk

ANMELDELSER

JANICKE SYLTERN

Overlege, Barneklubben
Leder, Klinisk etikk komite
St. Olavs hospital

Trond Markestad

Helsefaglig yrkesetikk i daglig klinisk praksis

135 s, tab. Oslo: Fagbokforlaget, 2019. Pris NOK 289

ISBN 978-82-450-2160-8

Hvordan håndtere spennet mellom samfunnets forventninger og helsevesenets budsjetttramme? Kan man stoppe ernæring hos pasienter med PEG? Bør vi alltid informere pasienter om tilfeldige funn? Etisk bevissthet og refleksjon er en forutsetning for god yrkesutøvelse, og helt nødvendig i en hverdag hvor gapet mellom forventninger/muligheter og helsevesenets begrensede ressurser blir stadig større. Forfatteren henvender seg til alle kategorier helsepersonell, med mål om å bidra til en felles plattform for etisk drøfting. Legen kan ikke lenger være solospiller. Vi trenger refleksjon i team, og at verdien av ulike

yrkesgruppers erfaringer og ståsted løftes. Hvordan møter vi pasienten, pårørende og kolleger? Ansatte og ledere må være seg sitt ansvar bevisst for å kunne bidra til et godt helsevesen.

Forfatteren går systematisk til verks, og etiske utfordringer både innen samfunnsmedisin, innad i helseorganisasjonen og ved pasientbehandling analyseres etter 6-trinns modellen fra Senter for Medisinsk Etikk (SME-modellen). Dette er et kjærkomment pedagogisk grep for oss som bruker modellen i etikkundervisning og ved diskusjon i kliniske etikkomiteer. Leseflyten lider noe under strukturen, men henter seg inn i de utfyllende kommentarene, hvor forfatteren deler relevante erfaringer og refleksjoner.

Markestad setter fokus på det yrkesfaglige: kommunikasjon, taushets- og informasjonsplikt, markedsføring, samvalg og behandlingsbegrensning er noen av temaene. Dette er ikke en klassisk lærebok i medisinsk etikk, men en personlig og praktisk bok om yrkesetikk for helsearbeidere.

Mesteren øser av sin kunnskap etter en drøy mannsalder innen pediatrien, samt fra andre fagområder etter 16 år som medlem og leder av Rådet for norsk legeetikk. Han byr på mange råd, som kan gi inspirasjon til refleksjon både for de som er i startgropa og for oss som har vært med ei stund. Hvordan møter vi pressen, bør man ta opp alternativ behandling med pasienter, og hvordan konkret forberede foreldre på et barns dødsprosess? Også egen feilbarlighet er med i kapitlet «Uheldige hendelser», og viser fruktbar vei opp fra en følt avgrunn.

Til sammen gir boka en nyttig oversikt over hvilke moralnormer som er rådende innenfor norsk helsevesen, og dette på kun 135 sider. Kapitlene egner seg meget godt til tverrfaglig refleksjon blant kolleger. Her går man ikke tom for tema med det første!

Publisert: 19. april 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0108

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 18. februar 2026.